

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 3. mai 2023

Sak: 2022/1279

Klager: Rent Event Drift AS

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Morten Thuve, Kiran Aziz og Elin Reboli Melberg

1 Sakens bakgrunn

- (1) Rent Event Drift AS (tidligere Multievent Drift AS, heretter «klager») søkte 12. april 2021 om tilskudd på kroner 524 000 til fem arrangementer med Kevin Haugan på ulike steder i østlandsområdet. Arrangementene var planlagt gjennomført i perioden 2. juni til 6. juni 2021. Klager har søkt etter forskrift 28. januar 2021 nr. 273 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19 (heretter «forskriften»).
- (2) Klager ettersendte dokumentasjon etter forespørsel fra Kulturdirektoratet 23. april 2021.
- (3) Klager søkte om tilskudd til en rekke ulike arrangementer første halvår 2021, og ble totalt tildelt tilskudd på kroner 1 738 386 fordelt på fire søknader. Klager har fått utbetalt 70 prosent av det totale tilskuddet, noe som utgjør kroner 1 216 870. Klager har i de fire søknadene blant annet tilknyttet seg underleverandører fra samme konsern
- (4) I denne saken fattet Kulturdirektoratet (tidligere Kulturrådet) 5. mai 2021 vedtak om tilskudd på inntil kroner 489 720. Første utbetaling av tilskudd på 70 prosent av bevilget beløp ville bli utbetalt etter signering av kontrakt. De resterende 30 prosent av tilskuddet ville bli utbetalt ved godkjent rapport og regnskap. Klager aksepterte kontrakten 6. mai 2021.
- (5) Klager leverte 28. desember 2021 rapport angående bruken av tilskuddet. I etterkant av rapporteringen ba Kulturdirektoratet om at det ble sendt inn ytterligere dokumentasjon innen 8. februar 2022. Det ble vist til at innsendte dokumentasjonen var ufullstendig. Klager ble etter forespørsel gitt utsatt svarfrist til 10. mars 2022. Klager leverte ny rapport innen fristen.
- (6) I etterkant av innsendelsen ba Kulturdirektoratet om at det ble sendt inn ytterligere dokumentasjon innen 8. februar 2022. Klager ble etter forespørsel gitt utsatt frist til 10. mars 2022. Klager oversendte 10. mars 2022 deler av den etterspurte dokumentasjonen.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (7) Kulturdirektoratet varslet 28. april 2022 om at den første utbetalingen på kroner 342 804 ville bli krevd tilbakebetalt. Det ble vist til at Kulturdirektoratet ikke hadde mottatt tilstrekkelig dokumentasjon for å kontrollere at kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket var oppfylt. Det ble også vist til at dokumentasjonen som ble mottatt var mangelfull.
- (8) Klager besvarte varselet på e-post 13. mai 2022, og oversendte i den forbindelse en samlet redegjørelse for de ulike søknadene med tilhørende vedlegg. Kulturdirektoratet ba 16. mai 2022 klager om å oversende dokumentasjonen via Altinn. Klager oversendte dokumentene både på e-post og via Altinn 19. mai 2022.
- (9) Kulturdirektoratet fattet 16. juni 2022 vedtak om tilbakebetaling i tråd med varselet. Vedtaket ble forkynt for klager i brev 21. juni 2022.
- (10) Klager ba 21. juni 2022 om en oversikt over hva som var ufullstendig dokumentert i forbindelse med utforming av en klage. Kulturdirektoratet besvarte henvendelsen samme dag, og viste til vedtaket i saken datert 16. juni 2022. Det ble også vist til at klager ikke hadde spesifisert hvilken av søknadene den innsendte dokumentasjonen gjaldt, og at underlagsdokumentasjonen tilknyttet klagers kostnader ikke var tilstrekkelig.
- (11) Klager henvendte seg på nytt til Kulturdirektoratet 5. juli 2022, og ba om en redegjørelse for hvilken dokumentasjon som manglet. Kulturdirektoratet besvarte henvendelsen samme dag, og viste til e-post 21. juni 2022. Kulturdirektoratet orienterte også klager om klagefristen 12. juli 2022.
- (12) Klager påklaget vedtaket 12. juli 2022. Vedlagt klagen var en rekke bilag blant annet tilknyttet klagers kostnader.
- (13) Kulturdirektoratet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturdirektoratets innstilling datert 8. september 2022.
- (14) Klager har i brev datert 21. september 2022 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturdirektoratets innstilling i saken eller andre merknader.
- (15) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 3. mai 2023.

2 Klagers anførsler

Klager har i det vesentlige anført:

- (16) Det er ikke nødvendig å søke Kulturdirektoratet om endringer av lokale, så lenge arrangementet avholdes i samme kommune og med uendret økonomi. Det er vist til samtaler med Kulturdirektoratet.
- (17) Det er ikke grunn til å kreve full tilbakebetaling av tilskuddet, som følge av at arrangementet er godkjent og gjennomført. Det er også vist til at arrangementet har hatt

store, dokumenterte utgifter. Tilskuddet bør heller avkortes, for eksempel på grunn av redusert publikumskapasitet, eller mangel på solgte billetter.

- (18) Når det gjelder arrangementets lønnsomhet i normalsituasjon, har klager fremholdt at budsjettene ble sett over og godkjent av Kulturdirektoratet i forbindelse med søknaden. Klager har også bemerket at planlegging og gjennomføring av arrangementet under pandemien, har skapt et større kostnadsbilde enn i normalsituasjon.
- (19) Kulturdirektoratet har ikke begrunnet vedtaket tilstrekkelig. Det er vist til at klagers forespørsel om ytterligere begrunnelse har blitt besvart med at Kulturdirektoratet ikke ønsker å utdype avslaget nærmere. Klager har fremholdt at dette har gjort det vanskelig å utforme en klage.
- (20) Det er ikke relevant å se hen til klagers søknad som gjelder arrangementene i Farsund/Vanse i denne saken.

3 Kulturdirektoratets innstilling

Kulturdirektoratet har i det vesentlige anført:

- (21) Det utbetalte tilskuddet skal kreves tilbake i sin helhet, som følge av at rapporteringen er ufullstendig. Det er betydelige mangler i den mottatte dokumentasjonen, og en rekke av de vedlagte bilagene er ikke tilfredsstillende underlagsdokumentasjon.
- (22) Det foreligger avvik mellom klagers rapporterte regnskap og det faktiske resultatregnskapet. Klager har ikke uttalt seg om årsaken bak forskjellen.
- (23) Dokumentasjonen på buyout og artisthonorar på kroner 281 000 er ufullstendig. I dokumentasjon vedlagt klagen fremgår det at kostnaden til buyout var på kroner 96 000. Kulturdirektoratet har fremholdt at det foreligger en kvittering på en konsernintern utbetaling, men at det ikke er dokumentert at de eksterne tekniske og kunstneriske medvirkende faktisk har fått betalt. Kulturdirektoratet anser også beløpet for å være for høyt, og har vist til at fakturaen ikke stemmer overens med det rapporterte honoraret. Kulturdirektoratet har også vist til at den vedlagte engasjementskontrakten er inngått mellom klager og Value Artist AS, som begge er en heleid av Sirkus Riibe AS og dermed inngår i samme konsern. Engasjementsavtalen viser heller ikke hvilken samarbeidspartner som benyttes for teknisk produksjon eller hvem som har opptrådt som DJ. For Kulturdirektoratet fremstår det videre uklart om Value Artist AS representerer Kevin Haugan og dermed kan inngå kontrakt på vegne av ham. Kulturdirektoratet har i tillegg bemerket kontrakten ikke er signert av de kunstneriske medvirkende eller klagers øvrige underleverandører.
- (24) Dokumentasjonen på klagers lønnskostnader er ufullstendig. Det er vist til at klager har oversendt utskrifter fra regnskapsprogrammet, uten at det er vedlagt bankbilag. Det er heller ikke dokumentert at de aktuelle kostnadene knytter seg til det omsøkte arrangementet. Det er vist til at kostnadene ifølge klager er seks måneder med lønn fordelt på fire stimuleringsøknader, og at de ble høyere enn først antatt fordi ikke alle klagers søknader ble innvilget. Slik Kulturdirektoratet ser det, fremstår klagers kostnader følgelig som uavhengig av det omsøkte arrangementet.
- (25) Klager har brutt kravene i forskriften § 5. Kulturdirektoratet har vist til at klager har endret lokale på tre av fem arrangementer, uten å ha varslet eller fått nødvendig

godkjenning. Kulturdirektoratet har i den forbindelse fremholdt at adressene oppgitt i søknaden ikke stemmer overens med det som fremgår av den ettersendte dokumentasjonen.

- (26) Det er ikke dokumentert at de omsøkte arrangementene har vært åpne for allmennheten. Kulturdirektoratet har vist til klagers redegjørelse for at samtlige av billettene til de omsøkte arrangementene ble solgt enten til kommuner eller lokale næringslivsaktører. Av redegjørelsen fremgår det at avgjørelsen ble tatt på bakgrunn av kritikk i avisene på lavt oppmøte. Det er Kulturdirektoratets vurdering at arrangementene ikke har vært åpne for allmennheten, som følge av at klager har overført råderetten til en tredjepart som fritt kunne velge hvem som skulle få delta.
- (27) Kulturdirektoratet har for øvrig også bemerket at det omsøkte arrangementet er budsjettert med driftsunderskudd på grunn av andre forhold enn myndighetspålagte krav knyttet til covid-19-utbruddet. Det er vist til at klagers budsjetterte utgifter klart overstiger de budsjetterte inntektene.

4 Det rettslige grunnlaget

- (28) Det rettslige grunnlaget er forskrift 28. januar 2021 nr. 273 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19.
- (29) Forskriftens regler om tilsyn og opplysningsplikt fremgår av § 10:

«Norsk kulturråd fører tilsyn med at kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket blir oppfylt.

Tilskuddsmottakere skal på forespørsel gi alle opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for at Norsk kulturråd skal kunne kontrollere at kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket er oppfylt.»

- (30) Forskriften § 11 regulerer stansing og tilbakebetaling av tilskudd:

«Norsk kulturråd kan stanse utbetalingen av tilskudd eller kreve tilbakebetaling av utbetalte tilskudd dersom

a. arrangøren gir ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon

b. tilskuddet ikke blir benyttet i samsvar med forskriften eller tilskuddsvedtaket

c. arrangøren på annen vesentlig måte har brutt kravene i forskriften eller tilskuddsvedtaket.

Dersom arrangementet helt eller delvis ikke er gjennomført, skal Norsk kulturråd kreve en forholdsmessig andel av tilskuddet tilbakebetalt. Tilskudd kreves likevel ikke tilbakebetalt når arrangementet ikke kan gjennomføres nedskalert og avlyses som følge av klare og dokumenterbare råd eller pålegg fra offentlige myndigheter som følge av covid-19. I slike tilfeller kan tilskuddet beholdes så langt det brukes til å dekke 95 prosent av arrangørens uunngåelige økonomiske forpliktelser i forbindelse med det avlyste arrangementet.

I vurderingen av om lønn og honorar til artister eller utøvere utgjør uunngåelige økonomiske forpliktelser for arrangør etter andre ledd, kan Norsk kulturråd legge vekt på hva som er vanlig lønn og honorar for artisten eller utøveren, og hva som er vanlig lønn og honorar for sammenlignbare artister eller utøvere ved sammenlignbare arrangementer. Lønn og honorar utover 45 000 kroner per enkeltarrangement per enkelt artist eller utøver regnes ikke som «uunngåelige økonomiske forpliktelser». Med lønn og honorar menes det artisten eller utøveren sitter igjen med etter å ha dekket sine økonomiske forpliktelser i forbindelse med arrangementet.

Dersom tilskuddet etter gjennomført kulturarrangement overstiger tilskuddstakene i § 9, skal det overskytende tilbakebetales snarest mulig, og senest tre måneder etter at arrangementet er gjennomført.

Det påløper renter etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling dersom tilbakebetaling etter denne bestemmelsen ikke skjer ved forfall.»

- (31) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

5 Klagenemndas vurdering

- (32) Saken gjelder Kulturdirektoratets vedtak 16. juni 2022 om tilbakebetaling av utbetalt tilskudd på kroner 342 804.
- (33) Av forskriften § 11 første ledd, bokstav a følger det at Kulturdirektoratet «*kan*» kreve tilbakebetaling av utbetalt tilskudd dersom «*arrangøren gir ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*».
- (34) Klager har anført at det ikke er grunn til å kreve tilbake hele tilskuddet, og at det heller bør foretas en avkortning.
- (35) Nemnda fremholder at ordlyden «*kan*» tilsier at det er opp til Kulturdirektoratets skjønn å avgjøre hvorvidt utbetalt tilskudd skal kreves tilbakebetalt, dersom vilkåret i bokstav a er oppfylt. Nemnda bemerker at klageinstansen, i tråd med forvaltningsloven § 34, kan prøve alle sider av saken. Slik nemnda ser det, tilsier imidlertid hensynet til likebehandling at det ikke er hensiktsmessig å prøve denne vurderingen. Nemndas prøving vil dermed som hovedregel måtte begrenses til en vurdering av om vilkårene for å kreve tilbakebetaling etter forskriften § 11 er oppfylt, og om skjønnsutøvelsen er i tråd med de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling.
- (36) Det første spørsmålet nemnda må ta stilling til er dermed om klager har gitt «*ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*», jf. forskriften § 11 første ledd, bokstav a.
- (37) Ordlyden tilsier at det må foreligge et objektivt avvik mellom de faktiske omstendighetene i saken og opplysningene som er gitt av klager, eller at dokumentasjonen på annen måte er utilstrekkelig.

- (38) Nemnda bemerker at klager har sendt inn en rekke dokumenter i denne saken. Det er imidlertid nemndas syn at de innsendte dokumentene ikke bidrar til å sannsynliggjøre klagers kostnader i særlig stor grad. Klagenemnda er følgelig enig med Kulturdirektoratets vurderinger slik de fremgår av innstillingen datert 8. september 2022. Nemnda vil særlig bemerke klagers oppgitte kostnader til lønn, og den tilhørende redegjørelsen i rapporten datert 28. desember 2021. Av redegjørelsen fremgår det at virksomhetens lønnskostnader har blitt oppjustert i forhold til det som var omsøkt, som følge av at klager fikk godkjent færre søknader om stimuleringsmidler enn de hadde regnet med. Slik nemnda ser det, tilsier dette at klagers oppgitte lønnsutgifter er tilknyttet virksomhetens vanlige driftskostnader, og ikke gjennomføringen av de konkrete arrangementene. På denne bakgrunn kan nemnda følgelig ikke se at klagers dokumentasjon sannsynliggjør at de oppgitte kostnadene knytter seg til gjennomføringen av de omsøkte arrangementene.
- (39) Nemnda vil i tillegg særlig bemerke engasjementsavtalen mellom klager og Value Artist AS. Nemnda fremholder i den forbindelse at avtalen ikke spesifiserer samarbeidspartner innen teknisk produksjon, eller hvem som har opptrådt som DJ på konsertene. Nemnda kan heller ikke se at det er dokumentert at buyout og artisthonorar faktisk har gått til de kunstneriske medvirkende og klagers øvrige underleverandører, som følge av at det kun er vedlagt faktura fra Value Artist AS. Nemnda bemerker i den forbindelse at Value Artist AS og klager er i samme konsern, og at det dermed er tale om en konsernintern utbetaling. På denne bakgrunn er det nemndas syn at klager ikke tilstrekkelig har dokumentert kostnadene til de kunstneriske medvirkende og deres øvrige underleverandører.
- (40) Nemnda er for øvrig enig i resten av Kulturdirektoratets vurderinger slik de fremgår av innstillingen.
- (41) Klager har følgelig gitt «*ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*», jf. forskriften § 11 første ledd, bokstav a. Kulturdirektoratet hadde dermed adgang til å kreve tilskuddet tilbakebetalt.
- (42) Nemnda bemerker videre at det ikke er grunn til å avkorte kravet om tilbakebetaling som følge av at arrangementet er gjennomført, slik klager har anført. Nemnda viser til at det kun er aktuelt å kreve en «*forholdsmessig andel*» av tilskuddet tilbakebetalt, dersom arrangementet «*helt eller delvis ikke er gjennomført*», jf. forskriften § 11 andre ledd.
- (43) Nemnda finner videre grunn til å bemerke at klager har redegjort for arrangementenes billetter i flere omganger ble solgt til kommunen og næringslivsaktører, som deretter kunne gi dem bort etter ønske. Nemnda viser til rapportering 10. mars 2022 og e-post fra klager 19. mai 2022 med vedlegg. Nemnda fremholder at det kun er arrangementer som er «*åpne for allmennheten*» som kan tildeles støtte, jf. forskriften § 4 første ledd, bokstav a. Nemnda kan ikke se at praksisen klager har redegjort for er i tråd med forskriften, som følg av at billettene ikke var offentlig tilgjengelige. Vilkåret i forskriften § 4 første ledd bokstav a, er dermed ikke oppfylt.
- (44) Videre bemerker nemnda at arrangementet er budsjettet med driftstap, selv i normalsituasjon. Klager har bekreftet at dette, men er av den oppfatning at det ikke kan tillegges vekt som følge av at budsjettet er sett over og godkjent av Kulturdirektoratet. I den forbindelse fremholder nemnda at det gjelder et krav om årsakssammenheng

mellom det budsjetterte driftstapet, og myndighetspålagte krav om å redusere antall deltagere, jf. nemndas avgjørelse i sak 2022/466 premiss 13-14. I denne saken kan ikke nemnda se at det foreligger en slik årsakssammenheng. Nemnda viser til at arrangementets kostnader klart overstiger de maksimale billettinntektene, selv uten publikumsrestriksjoner. Vilkåret i forskriften § 4 første ledd bokstav c, er dermed ikke oppfylt.

- (45) Klager har også anført at det ikke er nødvendig med søknad og godkjenning for endring av lokasjon, så lenge arrangementet ble gjennomført i samme kommune og med uendret økonomi. Klager har vist til samtaler med Kulturdirektoratet. Kulturdirektoratet har på sin side fremholdt at det går klart frem av deres hjemmesider at slike endringer må varsles og godkjennes. Det er Kulturdirektoratets vurdering at de konkrete endringene i denne saken burde vært søkt om og godkjent, som følge av at det gjelder endring av lokale.
- (46) Nemnda fremholder at forskriften § 5 oppstiller en plikt for søkeren å varsle om og få godkjent endringer som foretas i et arrangement etter tildeling av tilskudd, jf. nemndas avgjørelse i sak 2021/2016. Bestemmelsen er begrenset til å gjelde «*vesentlige endringer*». Ordlyden tilsier at varslings- og godkjenningsplikten oppstår dersom arrangøren ønsker å foreta endringer i arrangementet av et større omfang. Hva en «*vesentlig*» endring er, beror således etter nemndas syn på en konkret vurdering. Videre vil Kulturdirektoratet i slike tilfeller stå fritt til å avgjøre om endringen skal godkjennes eller avslås, og et vurderingstema er om arrangementet etter endringen faller innenfor eller utenfor forutsetningene og premissene for det tildelte tilskuddet. Klagenemnda viser at denne forståelsen er i tråd med tilskuddsordningens materielle vilkår for tilskudd i forskriften § 4, samt formålet i forskriften § 2 om å avhjelpe kultursektoren til gjennomføring av konkrete kulturarrangementer innenfor smittevernrestriksjonene
- (47) I denne saken er det nemndas syn at endringene i klagers arrangement må anses å være «*vesentlige*». Nemnda viser til at endringene gjelder bytte av lokale, som kan ha betydning for blant annet publikumskapasitet og dermed også billettinntekter. Slik nemnda ser det, vil endringene dermed ha betydning for forutsetningene i det tildelte tilskuddet. Nemnda er følgelig av den oppfatning at endringene er «*vesentlige*», og at klager dermed skulle søkt om godkjenning hos Kulturdirektoratet. Nemnda kan ikke se at klager har gjort dette, og bemerker i den forbindelse at den vedlagte godkjenningen gjelder en annen sak. Nemnda kan heller ikke se at Kulturdirektoratets uttalelser kan tolkes slik at det er kun er endring av kommune som må søkes og godkjennes, og ikke lokale. Slik nemnda ser det, har klager følgelig brutt kravene i forskriften § 5.
- (48) Klager har videre anført at Kulturdirektoratet ikke har begrunnet vedtaket tilstrekkelig. Nemnda fremholder at det i begrunnelsen skal «*vises til de regler vedtaket bygger på*», jf. forvaltningsloven § 25. I tillegg skal begrunnelsen «*gjengi innholdet av reglene eller den problemstillingen vedtaket bygger på*», «*i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket*». Kravet til begrunnelsens omfang og presisjon må avhenge av det aktuelle behovet og den interessen parten har i å få det nøyaktige rettsgrunnlaget vurdert og presisert, jf. Jan Fridthjof Bernt, Norsk Lovkommentar, note 706 til forvaltningsloven § 25.
- (49) I denne saken er nemnda av den oppfatning at Kulturdirektoratet har begrunnet vedtaket om tilbakebetaling tilstrekkelig. Nemnda viser til at det i vedtaket er vist til kravets rettslige grunnlag i forskriften, og de faktiske forholdene det bygger på. Nemnda viser

i tillegg til Kulturdirektoratets innstilling til nemnda, hvor de enkelte avvikene i dokumentasjonen er redegjort for i detalj.

- (50) Nemnda er for øvrig enig i at det ikke er relevant å legge vekt på forholdene det er vist til i vedtaket som angår arrangementene på Farsund/Vanse. Så vidt nemnda kan se, har imidlertid ikke Kulturdirektoratets merknader i den forbindelse hatt betydning for utfallet i saken. Nemnda viser til at vedtaket om tilbakebetaling er fattet på bakgrunn av ufullstendig og manglende dokumentasjon etter § 11 første ledd bokstav a, og ikke alternativene som angår brudd på forskriften. Nemnda bemerker for øvrig at forholdet ikke er nevnt i Kulturdirektoratets innstilling.

6 Vedtak

- (51) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 3. mai 2023

Tore Lunde	Morten Thuve	Kiran Aziz	Elin Reboli Melberg
Nemndsleder	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk